

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând cererea depusă de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale cu privire la anularea actului administrativ,

c o n s t a ț ă:

La data de 31 octombrie 2023, S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale, solicitând:

- anularea punctul 1, subpunctul 11 și 12 din Tabelul actului administrativ înserat în Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023, care se referă la reclamantul S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului;
- suspendarea executării pct. 1, subpct. 11 și 12 din Tabelul actului administrativ înserat în Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023, în partea care se referă la reclamantul S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului;
- încasarea din contul pârâtului în favoarea reclamantului, a cheltuielilor de judecată suportate.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului cu privire la suspendarea executării actului administrativ – Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 91 din 30 octombrie 2023, în partea care se referă la reclamantul S.R.L. „Telestar Media” și anume executarea pct. 1, subpct. 11 și 12 din Tabelul actului administrativ, înaintată în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale cu privire la anularea actului administrativ (f.d. 45-48).

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, la data de 15 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului, a depus recurs, solicitând anularea încheierii contestate cu adoptarea unei noi decizii privind admiterea cererii de suspendare a actului administrativ (f.d. 53-57).

La data de 11 decembrie 2023, S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului a depus o cerere, în temeiul art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, prin care a solicitat strămutarea prezentei cauze de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad.

În motivarea cererii a indicat că, instanța la care a fost distribuită cauza – Curtea de Apel Chișinău, nu este o instanță constituită conform legii și nu poate examina cauza, fiind necesar strămutarea examinării cauzei la o altă instanță de același grad. Or, Curtea de Apel Chișinău nu are un președinte numit cu atribuții depline, atribuțiile de președinte al instanței sunt exercitate de către un președinte interimar, însă aceasta nu poate fi considerat ca fiind o instanță constituită conform legii.

Studiind actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad. În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, în temeiul art. 35 din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, fiecare curte de apel își exercită competența într-o circumscripție care cuprinde mai multe judecătories. Curțile de apel, judecătories din circumscripția lor, localitatea lor de reședință sînt prevăzute la anexa nr.3.

La rândul său, în anexa nr. 3 a Legii nr. 514 din 6 iulie 1995, circumscripția, în care își exercită competența Curtea de Apel Chișinău, include judecătories Chișinău, Orhei, Strășeni, Criuleni, Hîncești, Anenii Noi, Căușeni, Ungheni.

În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, reglementează expres cazurile când poate fi dispusă strămutarea acțiunii în contencios administrativ de la instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, la o altă instanță de același grad.

Astfel, potrivit normei enunțate, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecătories ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătories devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, instanța ierarhic superioară nu este îndreptățită să strămute o cauză de contencios administrativ decât în cazurile expres prevăzute de art. 198 alin. (3) din Codul

administrativ. Or, o altă practică ar fi de natură să învingă principiul imutabilității competenței jurisdicționale și teritoriale.

Reieșind din normele legale pre-citate în coroborare cu norma invocată de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului în susținerea cererii cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, nu pot fi acceptate, deoarece acestea urmăresc scopul de tergiversare a procesului.

De altfel, din sensul logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că cauza poate fi strămutată la o altă instanță egală în grad doar în cazul în care, din motivul intervenirii unor circumstanțe întemeiate, a devenit imposibilă formarea unui complet de judecată.

În condițiile speței, nu s-au stabilit circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze în ordine de recurs cauza de contencios administrativ respectivă.

Totodată, aplicarea acestor temeuri nu poate fi modelată ca un mijloc flexibil din partea participanților la proces, de dezinvestire a instanței judecătorești și/sau a judecătorului competent pentru examinarea acțiunii în contencios administrativ, fapt ce ar putea genera judecarea cauzei de către un tribunal ilegal constituit.

Or, potrivit art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 947 din 19 iunie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii va dispune interimatul funcției de președinte sau de vicepreședinte al judecătoriei, al Curții de Apel sau al Curții Supreme de Justiție, în cazul vacanței funcției sau suspendării din funcție a acestora, până la completarea funcției vacante în modul stabilit de lege sau anularea suspendării.

Prin Dispoziția Președintelui interimar al Consiliul Superior al Magistraturii nr. 48 din 24 martie 2022 judecătorul Ghenadie Mîra a fost numit pentru exercitarea interimatului funcției de vicepreședinte al Curții de Apel Chișinău și președinte al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al instanței, până la completarea funcției în modul stabilit de lege.

Conform art. 16 alin. (6) din Legea nr. 514 din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, în cazul survenirii vacanței funcției, inclusiv în cazul suspendării sau expirării mandatului președintelui instanței judecătorești, funcțiile acestuia, până la numirea unui nou președinte, sînt exercitate de către un vicepreședinte al instanței sau de către un alt judecător, desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 168/9 din 11 mai 2023 cu privire la desemnarea interimatului funcției de președinte la Curtea de Apel Chișinău, s-a desemnat vicepreședintele interimar al Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra pentru exercitarea interimatului funcției de președinte al instanței din data de 16 mai 2023 până la completarea funcției în modul stabilit de lege.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentul S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului, precum că Curtea de Apel Chișinău nu avea un președinte numit cu atribuții depline și atribuțiile de președinte al instanței sunt exercitate de către un președinte interimar, nu este

incident temeiului prevăzut la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ într-o strămutare a examinării cauzei la altă instanță.

Or, completul de judecată care urmează să examineze recursul depus de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului a fost format prin dispoziția nr. 45 din 27 decembrie 2022, modificată prin dispoziția nr. 21 din 05 iunie 2023, de către președintele interimar al Curții de Apel Chișinău, care a acționat în baza prevederilor legale menționate.

În conformitate cu art. 1 alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Iar potrivit alin. (4), judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Potrivit Codului de Conduită Judiciară de la Bangalore, prin independența judecătorului se înțelege inclusiv independență individuală și instituțională, care presupune printre altele că judecătorii sunt independenți unii față de ceilalți. Nici o organizare ierarhică a justiției și nici o diferență de grad sau rang nu poate afecta în vreun mod dreptul unui judecător de a pronunța hotărâri în mod liber, fără a fi influențat de considerații sau influențe extrinseci.

La acest capitol urmează a se reitera și opinia Comisiei de la Veneția, expusă în Amicus Curiae pentru Curtea Constituțională privind răspunderea penală a judecătorilor, adoptată la cea de-a 110-a Sesiune Plenară (Veneția, 10-11 martie 2017), prin care s-a accentuat că, un judecător este liber să își expună opinia, să stabilească faptele și să aplice legea în toate problemele conform propriei sale convingeri și nu este obligat să se justifice în fața nimănui, nici chiar în fața altor judecători și/sau președintele instanței, pentru modul în care a înțeles legea și a stabilit faptele.

Din considerentul că un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului cu privire la strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad.

Conform art. 197 din Codul administrativ, nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege, excepții care nu sunt prezente la caz.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului cu privire la strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de

S.R.L. „Telestar Media” în procedura falimentului împotriva Comisiei pentru Situații Excepționale cu privire la anularea actului administrativ.

Se restituie Curții de Apel Chișinău prezenta cauză, pentru examinare în ordine de recurs.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă